

БИБЛИОТЕКА
Економски факултет - Скопје
Сигн. *Д3* *Т-Н-168/2001*

ISSN 0489-0922

УНИВЕРЗИТЕТ "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ" - СКОПЈЕ
UNIVERSITY "SS. CYRIL AND METHODIUS" - SKOPJE

Република Македонија - Republic of Macedonia

ГОДИШНИК

НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ

ANNUAL
THE FACULTY OF ECONOMICS - SKOPJE

УНИВЕРЗИТЕТ "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ" - СКОПЈЕ
UNIVERSITY "SS. CYRIL AND METHODIUS" - SKOPJE

Република Македонија - Republic of Macedonia

ГОДИШНИК   ANNUAL
на Економскиот факултет - Скопје   The Faculty of Economics Skopje
том 36 (2001) Скопје 2001   vol. 36 (2001) Skopje 2001

Издавач   **Publisher**
Економски Факултет Скопје   *The Faculty of Economics Skopje*

Редакциски одбор   **Editorial board**
Д-р Трајко Русевски   *Trajko Rusevski, Ph. D.*
Д-р Димитар Бојадзиоски   *Dimitar Bojadziovski, Ph. D.*
Д-р Мирослав М.-Марјановиќ   *Miroslava M.-Marjanović, Ph. D.*
Д-р Олга Г.-Теменигова   *Olga G.-Temenigova, Ph. D.*
Д-р Љубиша Јаневски   *Ljubiša Janevski, Ph. D.*
М-р Сашо Косев   *Sasho Kosev, M. A.*

Главен и одговорен уредник   **Editor in chief**
Д-р Трајко Русевски   *Trajko Rusevski, Ph. D.*

Јазичка редакција   **Proofreader**
Оливера Павловска   *Olivera Pavlovska*

Компјутерска обработка и
техничко уредување   **Computer and
technical processing**
EIN-SOF   *EIN-SOF*

Адреса на редакцијата   **Publisher's Address**
Економски факултет Скопје   *The Faculty of Economics, Skopje*
"Крсте Мисирков" бб   *"Kreste Misirkov" bb*
1000 Скопје   *1000 Skopje*

Финансирањето на оваа публикација   Financing supported by
го потпомогна   THE MINISTRY OF
МИНИСТЕРСТВОТО ЗА   EDUCATION AND SCIENCE
ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

ГОДИШНИК НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ
ANNUAL THE FACULTY OF ECONOMICS - SKOPJE

ГОД. ЕКОН ФАК ТОМ 36 (2001) С. 1-472 СКОПЈЕ 2001

СОДРЖИНА

ПРЕДГОВОР	3
ЕКОНОМИЈА	17
Д-р Методија Стојков НЕКОИ ОТВОРЕНИ ПРАШАЊА НА ЕКОНОМСКАТА НАУКА	19
Д-р Таки Фиги ТЕОРИЈАТА НА ЈАВНИОТ ИЗБОР	29
Д-р Ристо Христов ЗА НЕКОИ МЕТОДОЛОШКИ И СУШТИНСКИ ПРОБЛЕМИ ВО ИСЛЕДУВАЊЕТО НА СОЦИЈАЛНОТО РАСЛОУВАЊЕ, СОЦИЈАЛНАТА СТРАТИФИКАЦИЈА И СОЦИЈАЛНИТЕ ОДНОСИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	39
Д-р Горѓи Чепујоски М-р Сашо Косев НАЦИОНАЛНОТО ПЛАНИРАЊЕ ВО ФРАНЦИЈА	53
Д-р Димитрија Новачевски ОД СОВРШЕНА КОНКУРЕНЦИЈА ДО МОНОПОЛ (Некои аспекти на деловната концентрација во македонското стопанство)	63
Д-р Славе Ристески ПРИМЕНА НА МУЛТИЛЕВЕЛ МОДЕЛОТ ВО ЕКОНОМСКИТЕ ИСТРАЖУВАЊА	75
Д-р Момчило Ђ. Вукчиќ РЕГУЛАТОРНЕ МЕРЕ СЕГМЕНТ ЕКОЛОШКО - ПОЛИТИЧКОГ ИНСТРУМЕНТАРИЈУМА (Современе теоријске промисли о еко-легислативи)	81

Д-р Ангел Георгиев М-р Татјана Славеска НЕКОИ КАРАКТЕРИСТИКИ И ПРОБЛЕМИ НА УРБАНИЗАЦИЈАТА НА СЕЛАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	97
Д-р Вера Наумовска КОМПОЗИТНИ ВОДЕЧКИ ИНДИКАТОРИ НА OECD	109
Д-р Огнен Дамев ЗЕМЛИШНИОТ ФОНД ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И МОЖНОСТИТЕ ЗА ЦЕЛОВО ПОРАЦИОНАЛНО КОРИСТЕЊЕ.....	117
Д-р Митра Шароска ШТЕТИТЕ ОД НАДВОРЕШНИ И ОД ПРИРОДНИ ФАКТОРИ ВО Р. МАКЕДОНИЈА И РЕЗЕРВНИОТ ФОНД ЗА ВОНРЕДНИ ШТЕТИ	129
Д-р Мирослава Момирска-Марјановиќ ДВА АЛТЕРНАТИВНИ ПРИСТАПА КОИ МЕРЕЊЕ НА ПРОДУКТИВНОСТА.....	137
Д-р Наталија Николовска ПОДОВНИ ОСНОВИ ЗА РАЗРАБОТКА НА КОНЦЕПТ НА ПОЛИТИКАТА НА РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ.....	151
Д-р Олга Градвшка - Теменугова ОДЛУЧУВАЊЕТО НА ПОТРОШУВАЧОТ И НЕГОВИОТ ОПТИМУМ ВО УСЛОВИ НА РИЗИК.....	159
Д-р Љубица Костовска ГЛОБАЛИЗАЦИЈАТА - ПРОТИВРЕЧЕН ПРОЦЕС.....	167
Д-р Елена Дорена ЦЕЛИТЕ НА РАЗВОЛНАТА ПОЛИТИКА ВО АГРАРОТ.....	177
Д-р Гордана Билбиловска ПРИМЕНА НА МАКРОЕКОНОМСКИ МОДЕЛИ ВО МОДЕЛИРАЊЕТО НА ЕКОНОМСКИТЕ СИСТЕМИ.....	189
Д-р Гоне Петрески МАКРОЕКОНОМСКИТЕ МОДЕЛИ И НАЦИОНАЛНИТЕ СМЕТКИ Матрицата на општественото сметководство (SAM - Social Accounting Matrix) како основа на макромоделите.....	199

М-р Лидија Пулевска МАКРОЕКОНОМЕТРИЈАТА И НЕЈЗИНИТЕ ПЕРСПЕКТИВИ.....	217
Помлад ас. Предраг Трпески БУЏЕТСКИОТ ДЕФИЦИТ И ИСТИСНУВАЊЕТО НА ПРИВАТНИОТ СЕКТОР (CROWDING OUT).....	223
ФИНАНСИСКИ МЕНАџМЕНТ	233
Д-р Љубе Трпески ЗОШТО СТРАНСКИОТ КАПИТАЛ (НЕ) ВЛЕГУВА ВО МАКЕДОНИЈА	235
М-р Сашо Арсов ДИВИДЕНДНАТА ПОЛИТИКА И НЕЈЗИНИТЕ ДЕТЕРМИНАНТИ.....	243
МЕНАџМЕНТ	253
Д-р Бобек Шуклев КАРАКТЕРИСТИКИ НА МАЛИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА ВО МАКЕДОНИЈА	255
Д-р Методија Несторовски КОНТРОЛА НА ТРОШОЦИТЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ИНВЕСТИЦИОНИТЕ ПРОЕКТИ.....	267
Д-р Благорода Тодосиевска ФУНКЦИОНАЛНОСТ НА МАТРИЦАТА НА РАСТОТ ВО МЕНАџМЕНТОТ СО ЕКОНОМСКИ СИСТЕМИ.....	277
Д-р Димитар Бојаџиевски МЕНАџЕРИТЕ И УПРАВУВАЊЕТО СО СТРЕСНИ СОСТОЈБИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈАТА.....	287
Д-р Слободан Марковски ПРЕСМЕТКА ВРЗ БАЗА НА ЖИВОТНИОТ ЦИКЛУС НА ПРОИЗВОДИТЕ	297
Д-р Сашо Јосимовски СОЦИО-ЕКОНОМСКИТЕ ИМПЛИКАЦИИ НА ЕЛЕКТРОНСКАТА КОМЕРЦИЈА.....	307
Д-р Олгица Блажеска УПРАВУВАЊЕТО СО ОРГАНИЗАЦИСКИТЕ ПРОМЕНИ.....	317

М-р Весна Буцеска КОНТРОЛЕРЗИИ И КОНТРАДИКТОРНОСТИ ВО СТАТИСТИЧКАТА КОНТРОЛА НА ПРОЦЕСОТ.....	325
М-р Кирил Постолов ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА И ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА.....	335
НАДВОРЕШНА ТРГОВИЈА	343
Д-р Александар Николовски ПРОВИЗИЈА-ПАГРАДА И РЕФАКЦИИ НА МЕЃУНАРОДНИОТ ШПЕДИТЕР.....	345
Д-р Билјана Секуловска-Габер ИЗВОЗОТ КАКО ДЕЛ НА МАКРОСИСТЕМОТ НА НАЦИОНАЛНАТА ЕКОНОМИЈА.....	353
Д-р Снежана Плавшиќ ГАРАНЦИЈА ЗА МАТЕРИЈАЛНИ (ФИЗИЧКИ) СВОЈСТВА НА СТОКАТА.....	363
Д-р Ирена Кикеркова СПОГОДБА ЗА АСОЦИЈАЦИЈА И СТАБИЛИЗАЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СО ЕВРОПСКАТА УНИЈА.....	373
СМЕТКОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА	381
Д-р Трајко Русевски МАКЕДОНСКОТО СМЕТКОВОДСТВО И КОНЦЕПТОТ "TRUE AND FAIR VIEW".....	383
Д-р Станол Станоевски ВЛИЈАНИЕТО НА КОМПЈУТЕРСКИОТ ИНФОРМАТИВЕН СИСТЕМ ВРЗ РЕВИЗИЈАТА.....	401
Д-р Зорица Божниовска Лазарска ИЗВЕШТАЈОТ НА РЕВИЗОРОТ – БАРОМЕТАР ВО ДОНЕСУВАЊЕТО НА ВАЛИДНИ ДЕЛОВНИ ОДЛУКИ.....	413
Д-р Зоран Миновски ТРОШОЧНА И ПРОЦЕСНА ДИМЕНЗИЈА НА КОНТРОЛАТА ВО СИСТЕМОТ НА УПРАВУВАЊЕ ВРЗ ОСНОВА НА АКТИВНОСТИТЕ.....	425

Д-р Калина Треневска-Благосва FADN КАКО ДЕЛ ОД ЗЕМЈОДЕЛСКАТА СТАТИСТИКА НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА	435
МАРКЕТИНГ	445
Д-р Нада Секуловска КРЕАТИВНОСТА-ПРЕТПОСТАВКА ЗА УСПЕХ НА МАРКЕТИНГОТ	447
Д-р Snežana Ristesvska-Jovanovska E - COMMERCE - ВИДОВИ И СТЕПЕН НА ИНТЕРАКЦИЈА ПОМЕЃУ УЧЕСНИЦИТЕ	453
Помлад асист. Анита Циупова ТЕЛЕМАРКЕТИНГОТ КАКО ИНСТРУМЕНТ НА ДИРЕКТНИОТ МАРКЕТИНГ	463

ГОДИШНИК НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ
ANNUAL THE FACULTY OF ECONOMICS - SKOPJE

ГОД. ЕКОН. ФАК. ТОМ 36 (2001) С 1-472 СКОПЈЕ 2001

CONTENTS

PREFACE	3
ECONOMICS	17
Metodija Stojkov, Ph.D. SOME OPEN QUESTIONS OF THE ECONOMIC SCIENCE	19
Taki Fiti, Ph.D. THE THEORY OF PUBLIC CHOICE	29
Risto Hristov, Ph.D. FOR SOME METODICAL AND ESSENTIAL PROBLEMS IN THE EXIMINATION OF THE SOCIAL DIFFERENTIATION, SOCIAL STRATIFICATION AND SOCIAL RELATIONS IN REPUBLIC OF MACEDONIA	39
Gjorgji Chepujnoski, Ph.D. Saso Kosev, M.A. NATIONAL PLANNING IN FRANCE	53
Dimitrija Novacevski, Ph.D. FROM PERFECT COMPETITION TO MONOPOLY (Some aspects of business concentration in the Macedonian economy)	63
Slave Risteski, Ph.D. APPLICATION OF THE MULTILEVEL MODEL IN THE ECONOMIC RESEARCH	75
D-r Momčilo D. Vukićević REGULATORY MEASURES PART OF THE ECOLOGICAL AND POLITICAL INSTRUMENTARIUM (Contemporary theoretical approaches on eco-regulations)	81

Angel Georgiev, Ph.D. Tatjana Slaveska, M.A. SOME CHARACTERISTICS AND PROBLEMS OF URBANIZATION OF VILLAGES IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA.....	97
Vera Naumovska, Ph.D. COMPOSITE LEADING INDICATORS IN OECD.....	109
Ognen Damev Ph.D. THE LAND FUND IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA AND THE POSSIBILITIES FOR MORE RATIONAL USE OF IT.....	117
Mitra Saroska, Ph.D. THE HARMS MADE BY THE OUTSIDE AND NATURE FACTORS AND A SPREAD FOUND OF THE IRREGULAR HARMS.....	129
Miroslava Momirska-Marjanovic, Ph.D. TWO ALTERNATIVE APPROACHES TO THE ESTIMATION OF PRODUCTIVITY.....	137
Natalija Nikolovska, Ph.D. THE BASIC PRINCIPLES FOR FURTHER WORK ON THE CONCEPT OF THE REGIONAL DEVELOPMENT POLICY.....	151
Olga Gradiska-Temenugova, Ph.D. THE DECISION OF THE CUSTOMER AND HIS OPTIMUM IN RISK CONDITIONS.....	159
Ljubica Kostovska, Ph.D. GLOBALIZATION- CONTRADICTIONARY PROCESS.....	167
Elena Doreva, Ph.D. THE GOALS OF THE DEVELOPMENT POLICY IN THE AGRICULTURAL SECTOR.....	177
Gordana Bilbilovska, Ph.D. THE APPLICATION OF THE MACROECONOMIC MODELS IN MODELING ECONOMIC SYSTEMS.....	189
Goce Petreski, Ph.D. MACROECONOMIC MODELS AND NATIONAL ACCOUNTS.....	199
Lidija Pulevska, M.A. MACROECONOMETRICS AND ITS PROSPECTS.....	217

Predrag Trpeski, Junior Teaching Assistant BUDGET DEFICIT AND CROWDING OUT	223
FINANCIAL MANAGEMENT	233
Ljube Trpeski, Ph.D. WHY THE FOREIGN CAPITAL DOES (NOT) COME IN MACEDONIA	235
Saso Arsov, M.A. DIVIDEND POLICY AND ITS DETERMINANTS	243
MANAGEMENT	253
Bobek Suklev, Ph.D. CHARACTERISTICS OF SMALL BUSINESS IN MACEDONIA	255
Metodija Nestorovski, Ph.D. THE COST CONTROL IN INVESTMENT PROCESSES	267
Blagrodna Todosioska, Ph.D. FUNCTIONALITY OF GROWTH MATRIX IN MANAGEMENT WITH ECONOMIC SYSTEMS	277
Dimitar Bojadzioski, Ph. D. LES MANAGERS ET LA GESTION DES ETATS STRESSANTS DANS L'ORGANISATION	287
Slobodan Markovski, Ph. D. CALCULATION ON THE BASIS OF THE PRODUCTS' LIFE CYCLE	297
Saso Josimovski, Ph.D. THE SOCIO-ECONOMIC IMPACT OF ELECTRONIC COMMERCE	307
Olgica Blazeska, Ph.D. MANAGING ORGANIZATIONAL CHANGES	317
Vesna Rucevska, M.A. CONTROVERSIES AND CONTRADICTIONS IN STATISTICAL PROCESS CONTROL	325
Kiril Postolov, M.A. INFORMATION TECHNOLOGY AND ORGANIZATIONAL STRUCTURE	335

FOREIGN TRADE	34
Aleksandar Nikolovski, Ph.D. COMMISSION – AWARD AND REFERENCES FOR THE INTERNATIONAL FREIGHT FORWARDER.....	34
Biljana Sekulovska-Gaber, Ph. D. EXPORTS AS PART OF THE MACRO SYSTEM OF THE NATIONAL ECONOMY.....	35
Snezana Plavsic, Ph.D. GUARANTILE FOR THE MATERIAL (PHISICAL) PROPERTIS OF THE MERCHANDISE (GOODS).....	36
Irena Kikerkova, Ph.D. THE ASSOCIATION AND STABILIZATION AGREEMENT BETWEEN THE REPUBLIC OF MACEDONIA AND THE EUROPEAN UNION.....	373
ACCOUNTING AND AUDITING	381
Trajko Rusevski, Ph.D. MACEDONIAN ACCOUNTING AND THE "TRUE AND FAIR VIEW" CONCEPT.....	383
Stanoil Stanoevski, Ph.D. L'INFLNENCE DU SYSTEME INFORMATIQUE DE L'ORDINATEUR SUR L'AUDIT.....	401
Zorica Bozinovska - Lazarevska, Ph. D. AUDITOR'S REPORT - BAROMETER FOR MAKING VALID BUSSINESS DECISIONS.....	413
Zoran Minovski, Ph.D. COST AND PROCESSING DIMENSION OF CONTROL IN SYSTEM OF ACTIVITY BASED MANAGEMENT.....	425
Kalina Trenevaska-Blagoeva, Ph.D. FADN - PART OF THE AGRICULTURAL STATISTICS OF EU.....	435
MARKETING	445
Nada Sekulovska, Ph.D. CREATIVITY-AS CONDITION FOR SUCCESS FOR MARKETING.....	447

..... 343	Snezana Ristevska-Jovanovska, Ph.D.	
	CONSUMER E COMMERCE TYPES AND LEVELS	
	OF INTERACTIONS	453
..... 345	Anita Ciunova, Junior Teaching Assistant	
	TELEMARKETING AS A DIRECT MARKETING INSTRUMENT	463
..... 353		
..... 363		
..... 373		
..... 381		
..... 383		
..... 401		
..... 413		
..... 425		
..... 435		
..... 445		
..... 447		